

СЕЛЕКЦИЈА ОТПАДА – ЗНАЊЕМ БЕЗ ПРЕДРАСУДА

Општина Чајетина у сарадњи са градом Ужице спроводи пројекат „Отпад није смеће“ који се финансира од стране Европске уније. Овим пројектом се успоставља примарна селекција на територији општине Чајетина. Набављено је 85 контејнера који су распоређени по Златибору и Чајетини и тиме грађанима дата могућност селекције. Успех овог пројекта зависи од мотивисаности и учешћа грађана.

Слика 1, Контејнер за суви отпад у Чајетини, фотографија Бранке Зарић

Одржана је обука волонтера чији је задатак био да обиђу сваког домаћина како би му пренели знање, тј. како треба да селектују отпад. Тим путем су им такође поделили кесе за селекцију.

Наша школа, Основна школа „Димитрије Туцовић“ је 01.09.2013. године ушла у програм Еко-школе. Тиме је започела обављање еколошких дужности. Ове године се бавимо темом Отпад, где на седницама Еко-одбара разматрамо успешност селекције и то да ли су грађани пробудили свој ум и почели да селектују отпад.

Слика 2, Додељен статус Еко-школе, преузето <http://www.osdimitrijetucovic.edu.rs/>

Чајетина јесте мало место, али и то мало може доста да значи за нашу драгу планету, за наш дом, ваздух који удишемо, за лепоту природе, али пре свега за здрав живот. Примарна селекција отпада је важна баш због рециклаже, а рециклажа због претварања отпада у нове производе за поновно коришћење.

Да ли становници Чајетине прихватају селекцију отпада?

Као што сам већ рекла, волонтери који су прошли обуку, обишли су свако домаћинство и пренели знање. Неки су на све то гледали као „ губљење времена“ , што би они трошили своје време да раздвајају отпад на сув и мокар, кад све могу да ставе у један контејнер. А неки су са великом пажњом слушали шта им волонтери причају, а то касније почели да примењују. Тако да постоје особе које прихватају, али нажалост и које не прихватају селекцију отпада!

ПРОБЛЕМ: Грађани немају мотивацију да учествују у пројекту, тако да пројекат може да буде неуспешан! Покушаћемо кроз даљи текст да пронађемо решење.

Да ли селектују отпад?

Као што сам већ рекла, неки селектују. Најбољи пример за то је школа као установа! Откад је добила звање Еко-школе, пуном паром ради на пројекту. Кроз седнице Еко-одбора, упућује члановима на знање да треба селектовати отпад. Чланови сву ту причу треба да пренесу на своју родбину, колеге, пријатеље и да пробуде њихову свест. Сваке седмице постоје ђаци који су у Еко- патроли. Постоје канте у које требају ученици да бацају сув отпад. Сваког петка се мери маса сувог отпада, уписује у свеске, а затим патролу односи у контејнере за суви отпад. Све установе треба да се угледају на школу и да почну да селектују отпад. У школи су одржаване радионице за ученике, родитеље, директорку, наставнике.

Слика 3, Обука о селекцији отпада у школи, директорка школе, преузето <http://www.osdimitrijetucovic.edu.rs/>

Да ли млади утичу на старе?

Млади могу веома да утичу на старе. Нарочито ученици који су део школе, па своје знање које им пренесу наставници даље преносе својим родитељима, декама, бакама.... Са колена на колена. Потребно је да их покрену на акцију, да то знање не учине незанимљивим, већ на што лепши и занимљивији начин приближе њима. Такође то преношење зависи и од прихваћености селекције код младих, ако они нису прихватили – неће ни старији.

Да ли је потребна селекција у селима?

Кад погледамо на Чајетину која је већа од села и како у њој напредује селекција, запитамо се да ли је потребна и у селима. Мислим да не би било штетно да постоји и у селима. У селима су углавном старији разумни људи, има и младих, па би можда поштовали акцију. У села је потребно послати обучене волонтере који ће на убедљив начин подстаћи људе на примарну селекцију. Можда ту буде успешна.

Долазимо до закључка. Закључујемо да је проблем у томе што људи немају довољно знања, мотивисаности, разумевања и да селекција није баш успешна. Да мисле да је то губљење времена... Али за све постоји решење. Потребно је као и у школи организовати радионице и обуке и тим путем веома убедљиво пренети знање на грађане, упутити и убедити на акцију. Да размотримо још нешто, да ли се ишта променило, пре и после увођења селекције!? Пре селекције било је још већи неред, отпада је било на све стране, док после увођења имамо и неке мале трунке користи. Томе су заслужни разумни грађани.

Човек који колима наиђе преко моста и баца смеће у реку, да ли је свестан да загађује свој крај и да оставља последице на природу!? Или људи који уопште бацају наоколо смеће.

Решење: Треба довести инспекторе који ће писати казне за свако неправилно бачено и одложено смеће.

Свима ово изгледа смешно, казна за бацање смећа. Али је у ствари веома паметна, јер тако упозорава народ да чувају околину...

НЕЧИЈЕ МАЛО МОЖЕ ДА ЗНАЧИ МНОГО! ПОКРЕНИТЕ СЕ, ДАЈТЕ НЕКИ СВОЈ ДОПРИНОС. СХВАТИТЕ ДА ЈЕ ТО КОРИСНО, ДА ТИМЕ ЧИНИТЕ ВАШУ БУДУЋНОСТ ЛЕПШОМ, СПАСАВАТЕ ДОМ У КОМЕ ЖИВИТЕ. РЕЦИКЛАЖА ЈЕ ВАЖНА. МЛАДИ ПОКРЕНИТЕ СВОЈУ РОДБИНУ, УТИЧИТЕ НА СТАРИЈЕ. РАЗДВАЈАЈТЕ ОТПАД НА СУВ И МОКАР, ЗЕЛЕНИ И СИВИ КОНТЕЈНЕРИ!

Бранка Зарић